

De 74 mia. kr. er ikke hentet ved hjælp af nye procenter, men alligevel føler regeringen sig foranlediget til at hæve procenterne på skatter og afgifter, og det er det, vi anklager den for.

Anden næstformand (Henning Grove):

Så går vi videre i ordførerrækken – hr. Jes Lunde.

Jes Lunde (SF):

Da regeringen i august måned fremsatte sit forslag til finanslov for 1998, syntes vi, det var en lidt tam affære.

Man kan selvfølgelig ikke fortænke ordførerne for regeringspartierne i, at de brugte lejligheden til at udsende en pressemeddelelse om, at det simpelt hen var, fordi der ikke var brug for at gøre noget som helst: Alt kørte præcis, som det skulle, så hverken regeringen eller Folketinget behøvede at gøre noget nyt! Men så er det godt, at vi er nogle, der kan fortælle, at verden er anderledes.

Jeg tænker ikke så meget på Venstres og De Konservatives krampagtige forsøg på at fortælle, at det går galt med økonomien, for det tror jeg næppe de kan bilde nogen ind. Det går tværtimod rigtig godt med mange makroøkonomiske forhold: Vi har på samme tid skabt god fremgang i beskæftigelsen, overskud på betalingsbalancen og overskud på de offentlige budgetter, endda under prisstabilitet.

Så VK's jeremiader på de felter kan man roligt lukke ørerne for. De drømmer sig tilbage til en tid, hvor de kunne holde liv i myten om, at de borgerlige partier var de ansvarlige, og at alle andre var dybt uansvarlige, og det tager sin tid at vænne sig til, at virkeligheden i dag meget tydeligt er den stik modsatte: Det er faktisk de borgerlige partier, der livligst strør om sig med gaver i milliardklassen uden at ville bidrage til finansieringen.

Men hvor det går ganske godt med den generelle økonomi, er der desværre desto større problemer på de indre linjer: i samfundets sociale skævheder og i forholdet til miljøet.

Alt for mange år med tårnhøj arbejdsløshed har skabt en dramatisk polarisering i vores samfund, hvor de, der er ude, virkelig er ude. Og arbejdsløsheden er med tiden blevet skævere og skævere fordelt, og i dag står vi i en situation, hvor der både er en hel del fagområder, hvor man er tæt på fuld beskæftigelse, og på den anden side a-kasser for især ufaglærte, der kan melde om både 15 og 20 pct. arbejdsløshed.

Det betyder, at samfundet har en gigantisk opgave liggende med at målrette beskæftigelsespolitikken til de ufaglærte og skabe basis for en grundlæggende opkvalificering, så flere kan få en langt bedre position på arbejdsmarkedet.

SF mener tilsvarende, at regeringen bør være åben over for de mange forslag om differentieret moms, for der kan skabes god beskæftigelse ved at nedsætte beskatningen af arbejdskraften på udvalgte områder.

Og der er brug for at trække på en meget bred vifte af virkemidler, hvis vi skal have en chance for at få succes med en politisk opgave, der er så stor som den, vi står over for på disse felter.

Den ene undersøgelse efter den anden dokumenterer samtidig det, som vi efterhånden alle sammen godt ved: at er man først roget ud i arbejdsløshed på et sårbart tidspunkt, er det utrolig svært at komme ind på arbejdsmarkedet igen.

Det gælder især de unge, der i deres første møde med voksensamfundet følte sig overflødige og til ingen nytte.

Ungdomsarbejdsløsheden er blevet bragt ned i de senere år, endda meget betydeligt, men vi sidder stadig væk med en kæmpemæssig social gæld fra de år, hvor arbejdsudsigterne for mange unge var rent ud håbløse.

Statistikkerne over de mange unge og yngre, der i de år blev ekspederet over på førtidspension, taler deres tydelige sprog.

En anden stor gruppe, der ofte føler sig presset ud af arbejdsmarkedet, er de noget ældre, der i en sen alder ryger ud i ledighed. Og mange har opdaget, at en arbejdsløs over 50 år skal være mere end heldig for at komme ind igen.

Nogle siger, at de da bare kan gå på pension, at de bare kunne bruge overgangsydelsen, dengang den var åben for tilgang, og så gå på efterløn og siden på folkepension.

Men man overser mindst to afgørende ting, hvis man tror, at det bare er lykken:

For det første er de økonomiske vilkår på offentlig forsørgelse faktisk meget skræbete, og det er ikke få, der har måttet sælge huset og drosle kraftigt ned, da arbejdsløsheden kom. For de uheldigste var vejen tvangsauktion og store både økonomiske og menneskelige tab af værdier.

For det andet ligger det dybt i mennesker, at vi trives bedst med at være til nytte.

Lykken i livet kan være svær at definere, og dens betingelser er lige så forskellige, som vi